

Standard wymagań – egzamin mistrzowski

dla zawodu
DEKARZ

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
713101	-

Egzamin przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

etap teoretyczny: odbywa się w dwóch częściach : pisemnej i ustnej

1. w części pisemnej kandydat udziela odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:
 - rachunkowość zawodowa
 - dokumentacja działalności gospodarczej
 - rysunek zawodowy
 - zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
 - podstawowe zasady ochrony środowiska
 - podstawowe przepisy prawa pracy
 - podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem
 - podstawy psychologii i pedagogiki
 - metodyka nauczania
2. w części ustnej kandydat odpowiada na pytania z zakresu następujących tematów:
 - technologia
 - maszynoznawstwo
 - materiałoznawstwo

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na podstawie standardu wymagań ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego

(Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity:

Dz. U. z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304)

Zawód: **dekarz**

I. Etap teoretyczny (część pisemna i ustna) egzaminu obejmuje:

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla klasyfikacji w zawodzie

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznej i technologicznej, a w szczególności:

- 1.1. rozpoznawać i stosować podstawy rysunku technicznego, zasad czytania, sporządzania szkiców roboczych oraz obmiarów robót;
- 1.2. rozróżniać części składowe dokumentacji technicznej oraz odczytywać informacje dotyczące robót dekarско-blaharskich, konserwacyjnych, remontowych i naprawczych;
- 1.3. rozróżniać symbole, oznaczenia, pojęcia i sformułowania dotyczące robót dekarско-blaharskich, konserwacyjnych, remontowych i naprawczych;
- 1.4. rozróżniać i stosować odpowiednie narzędzia, sprzęt i urządzenia techniczne oraz elektryczne stosowane w dekarstwie, z uwzględnieniem rusztowań, pomostów, a także ich montażu i demontażu;
- 1.5. rozróżniać podstawowe i pomocnicze materiały budowlane stosowane przy robotach dekarско-blaharskich, konserwacji, renowacji i naprawie pokryć dachowych oraz zasady ich klasyfikowania, sortowania, składowania;
- 1.6. określać podstawowe cechy techniczne oraz możliwości zastosowania materiałów stosowanych w dekarstwie;
- 1.7. rozróżniać rodzaje podkładów dachowych, sposoby ich przygotowania, wykonywania i naprawy;
- 1.8. rozpoznawać i stosować odpowiednie zasady deskowania oraz łączenia dachów w zależności od rodzaju pokrycia dachów;
- 1.9. stosować odpowiednie zasady krycia papą, gontem, dachówkami ceramicznymi, cementowymi, łupkami, materiałami syntetycznymi, asfaltem, blachą cynkową, stalą ocynkowaną, miedzianą i aluminiową;
- 1.10. rozróżniać rodzaje izolacji wodoszczelnych, cieplnych, paroizolacji w pokryciach dachowych oraz ich przeznaczenie i wykonanie;
- 1.11. wykazywać się znajomością wykonywania więźb dachowych, konstrukcji dachów w zależności od ich kształtu, spadków oraz podstaw budownictwa ogólnego;
- 1.12. stosować odpowiednie zasady dotyczące wykonywania różnego rodzaju pokryć dachowych, obróbek dachowych, elewacyjnych, mocowania rynien, rur spustowych, okien połaciowych, świetlików i włączów dachowych;
- 1.13. ustalać przyczyny utraty właściwości technicznych materiałów pokryciowych oraz sposoby wykonania napraw pokryć dachowych.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. dobierać narzędzia, sprzęt i urządzenia do określonych robót dekarско-blaharskich;
- 2.2. rozpoznawać, klasyfikować oraz ustalać dobór materiałów, ich jakość i przydatność;
- 2.3. ustalać rodzaj i zakres prac oraz sposób ich wykonania;
- 2.4. dobierać materiały budowlane, z uwzględnieniem materiałów ekologicznych, niezbędne do wykonywania, konserwacji oraz remontów pokryć dachowych;
- 2.5. wykonywać roboty przygotowawcze poprzedzające zasadnicze prace dekarские oraz przygotowywać podłoże pod pokrycia dachowe, a także zakładać dachowe izolacje przeciwwilgociowe;
- 2.6. szacować koszty wykonania prac dekarско-blaharskich, konserwacji, remontów i napraw;

- 2.7. rozróżniać i stosować odpowiednie techniki trasowania oraz zasady wykonywania wszelkich obróbek blacharskich, łącznie z wytwarzaniem rynien i rur spustowych;
 - 2.8. wykonywać bieżące konserwacje, naprawy oraz uszczelnienia pokryć dachowych, z uwzględnieniem prostych napraw drewnianych konstrukcji dachowych.
- 3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:**
- 3.1. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania robót naprawczych, remontowych i konserwacyjnych;
 - 3.2. wskazywać skutki działań niezgodnych z przepisami podczas wykonywania zadań oraz składowania, konserwacji i transportu narzędzi, urządzeń i maszyn;
 - 3.3. dobierać środki ochrony osobistej do rodzaju wykonywanych zadań;
 - 3.4. wskazywać sposoby udzielania pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu w wypadku na stanowiskach związanych z wykonywaniem zadań.

Zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, tabeli, wykresu, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnianiem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.
- 1.4. wykorzystywać informacje dotyczące sposobu zarządzania małą firmą i znać zasady organizacji pracy,
- 1.5. znać zasady normowania pracy i systemu płac,
- 1.6. wykorzystywać podstawowe wiadomości dotyczące gospodarki rynkowej,
- 1.7. wypełniać druki rejestracyjne i rozliczeniowe ZUS i deklaracje podatkowe,
- 1.8. korzystać ze źródeł wiedzy ekonomicznej i prawnej,
- 1.9. posiadać wiedzę dotyczącą przepisów określających zatrudnienie i szkolenie praktyczne młodocianych uczniów w zakładzie pracy.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnianiem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnianiem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy;
- 2.4. dokonywać rozliczeń w zakresie działalności gospodarczej i kosztorysowania wykonywanych prac.

Podstawy psychologii i pedagogiki oraz metodyka nauczania

Kandydat na mistrza powinien posiadać wiadomości i rozumieć procesy a w szczególności:

1. Wyjaśniać i oceniać sytuacje stosując się do opisu zagadnień i problemów w obszarze:

- 1.1. psychologii osobowości:
 - 1.1.1. rozumieć rozwój psychiczny człowieka i czynniki na niego wpływające oraz cechy psychiczne osobowości i jej składniki:
 - charakter i jego cechy, zdolności i uzdolnienia;
 - zainteresowania i skłonności;
 - temperament i jego rodzaje.
 - 1.1.2. znać podejście psychologiczne do uczenia się i procesów poznawczych:
 - przetwarzanie informacji – rodzaje pamięci;
 - czynniki indywidualne wpływające na motywację nauczania;
 - czynniki związane z organizacją nauczania.
 - 1.1.3. znać sposoby postępowania i reagowania w sytuacjach trudnych:

- stres i frustracja;
 - typy sytuacji trudnych;
 - reakcje na sytuacje trudne.
- 1.2. psychologii rozwojowej i wychowawczej:
 - 1.2.1. posiadać wiedzę nt. okresów rozwojowych;
 - 1.2.2. brać pod uwagę czynniki rozwojowe.
 - 1.3. psychologii pracy:
 - 1.3.1. określać wzajemny wpływ i oddziaływanie w układzie człowiek – praca;
 - 1.3.2. znać etapy dostosowania człowieka do pracy:
 - wprowadzenie do pracy;
 - szkolenie zawodowe i doskonalenie.

2. Stosować się do zasad pedagogiki – dydaktyki i metodyki nauczania:

- 2.1. określać cele nauczania w procesie praktycznej nauki zawodu;
- 2.2. znać kryteria doboru metod nauczania;
- 2.3. umieć postugiwać się programem nauczania;
- 2.4. znać zasady nauczania oraz kontroli i oceny pracy ucznia;
- 2.5. stosować odpowiednie środki dydaktyczne w procesie kształcenia;
- 2.6. planować nauczanie wg podstawy programowej kształcenia w zawodzie;
- 2.7. stosować się do standardów wymagań będących podstawą do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
- 2.8. dobierać ogniwa i formy organizacyjne pracy dydaktyczno – wychowawczej w kształceniu zawodowym;
- 2.9. prowadzić dokumentację pedagogiczną w zakładzie szkolącym uczniów.

II. Etap praktyczny – odejmuje zakres umiejętności praktycznych z obszaru kwalifikacji określonych w zawodzie, ujęty w następujących tematach prób pracy.

1. Wykonanie wskazanego wyrobu lub jego elementu zgodnie z dokumentacją.
2. Wykonanie naprawy lub renowacji wskazanego wyrobu lub jego elementu zgodnie z dokumentacją.
3. Ocena stanu faktycznego i proces naprawy uszkodzonego wyrobu lub jego elementu zgodnie z dokumentacją.
4. Dokonanie na wyrobie lub jego elementach we właściwej kolejności działań, odpowiednią techniką zgodnie z dokumentacją.

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy odpowiednie materiały, narzędzia, aparaturę i sprzęt, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. zabezpieczyć wyrób lub jego element, przed możliwością uszkodzenia innych fragmentów podczas wykonywania naprawy;
- 2.3. sprawdzić stan techniczny maszyn, sprzętu i aparatury, niezbędnych podczas wykonywania prac;
- 2.4. dobrać odzież roboczą i środki ochrony osobistej.

3. Wykonać zadania praktyczne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami w określonych próbach pracy:

- 3.1. Wykonanie fragmentu określonego pokrycia dachowego wymagającego zastosowania obróbki blacharskiej zgodnie z dokumentacją:
 - 3.1.1. wykonać obmiar dachu;
 - 3.1.2. przygotować podkład pod pokrycie dachowe;

- 3.1.3. przygotować i zamocować materiały izolacyjne;
- 3.1.4. przygotować i zamocować materiały pokryciowe;
- 3.1.5. wykonać operacje obróbki blacharskiej (cięcie, trasowanie, kształtowanie, łączenie);
- 3.1.6. posługiwać się narzędziami, urządzeniami i sprzętem;
- 3.1.7. stale kontrolować jakość robót i usuwać ewentualne usterki;
- 3.1.8. utrzymywać porządek i ład na stanowisku pracy;
- 3.1.9. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.1.10. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

3.2. Wykonanie naprawy lub konserwacji określonego fragmentu pokrycia dachowego:

- 3.2.1. wykonać obmiar dachu;
- 3.2.2. sprawdzić stan podkładu dachu;
- 3.2.3. usunąć uszkodzone elementy;
- 3.2.4. wykonać prace konserwacyjne i naprawcze podkładu dachu;
- 3.2.5. wykonać prace konserwacyjne i naprawcze pokrycia dachu;
- 3.2.6. stale kontrolować jakość robót i usuwać ewentualne usterki;
- 3.2.7. utrzymywać porządek i ład na stanowisku pracy;
- 3.2.8. posługiwać się narzędziami, urządzeniami i sprzętem;
- 3.2.9. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.2.10. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

4. Prezentować efekt wykonanego działania:

- 4.1. omówić proces wykonania zadania;
- 4.2. uzasadnić sposób, metodę zastosowaną do wykonania zadania;
- 4.3. ocenić efekt i jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematami:

1. Wykonanie wskazanego wyrobu lub jego elementu zgodnie z dokumentacją.

Sprawdzenie umiejętności na konstrukcji nośnej dachu w warunkach budowy. Materiały do wykonania pokryć i obróbek: blachy, dachówki ceramiczne i cementowe, papy, dachówki bitumiczne, płyty z tworzyw sztucznych, rynny i rury spustowe. Materiały do wykonania podkładów: tarcica, płyty drewnopodobne, płyty warstwowe, blachy, łąty stalowe. Materiały izolacyjne: styropian, wełna mineralna, wyroby z włókna szklanego, lepiki, folie. Narzędzia i sprzęt: miarka składana, linały, kątowniki, cyrkle, rysik, punktak, nożyce ręczne, młotek, lutownica, kleszcze, przecinak, przebijak, wycinak, urządzenie blacharskie z osprzętem, drabina. Łączniki. Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

2. Naprawa lub renowacja wskazanego wyrobu lub jego elementu zgodnie z dokumentacją.

Sprawdzenie umiejętności na konstrukcji nośnej dachu z pokryciem przeznaczonym do remontu, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², w warunkach budowy. Materiały do wykonania pokryć i obróbek: blachy, dachówki ceramiczne i cementowe, papy, dachówki bitumiczne, płyty z tworzyw sztucznych, rynny i rury spustowe. Materiały do wykonania podkładów: tarcica, płyty drewnopodobne, płyty warstwowe, blachy, łąty stalowe. Materiały izolacyjne: styropian, wełna mineralna, wyroby z włókna szklanego, lepiki, folie. Narzędzia i sprzęt: miarka składana, linały, kątowniki, cyrkle, rysik, punktak, nożyce ręczne, młotek, lutownica, kleszcze, przecinak, przebijak, wycinak, urządzenie blacharskie z osprzętem, drabina. Łączniki. Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.